

**Қазақстан Республикасының Мәжіліс және Мәслихат депутаттарының
алдағы сайлауы бойынша "НАQ" Азаматтық Қозғалысының
ҰСТАНЫМЫ**

Біз, «НАQ» азаматтық қозғалысы, келесілерді атап өтуді маңызды деп санаймыз:

Алдымыздағы сайлаудың оң фактілері:

- Соңғы 16 жылдан бері Мәжіліс депутаттарының сайлауы алғаш рет Конституциялық мерзімде өтеді;

- Жақында жарияланған оффлайн режимінде сайлау өткізу, уәкілетті тұлғалар-бұл қоғамның мүмкіндігі бар екендігінің дәлелі, егер бірігіп әрекет етіп, өз еліне деген қарым-қатынаста немқұрайдылықтан бас тартылса, жеңіске жетіледі;

Өкілді органдардағы кез-келген сайлау мемлекеттің дамудағы одан арғы бағытты анықтайды, ал азаматтарды сайлау науқанына тартудың жоғары белсенділік процесі елдің біртұтас және прогрессивті қоғамдастық ретінде қалыптасуына әкеледі.

Осыған байланысты «НАQ» жариялайды:

1. Қазақстандағы одан әрі эпидемиологиялық жағдайға қарамастан сайлау Қазақстан Республикасының Конституциясында көзделгендей, оффлайн режимінде өтуі керек;
2. Мемлекеттік ұйымдар мен ұлттық компанияларда жұмыс берушілер тарапынан сайлауға қатысу бөлігінде қызметкерлерге дауыс беру, сайлауға қатыспау, сондай-ақ кімге дауыс беруге немесе дауыс бермеуге, кандидатты айқындауға тиісті қысым көрсету тоқтатылуға тиіс. Мұндай фактілер анықталған кезде керекті шаралар қабылдануы керек, оның ішінде әкімшілік тәртіппен жаза қолданылуы керек. Қазақстанның барлық азаматтарын өзінің жұмыс берушілерден осындай жағдайларды кездестірген жағдайда кез-келген қол жетімді түрде тіркеуге шақырамыз. Қандай да бір қудалау түрін көрсету жағдайында, біз НАQ, сіздің Конституциялық және еңбек құқығыңызды қорғауға дайын боламыз;
3. Әкімшілік ресурстарды қолданылғаны фактілермен анықталған кезде қандай да бір партияның бөлім басшыларына қатысты лауазымды жерді босатуға дейінгі әкімшілік жазалар қолданылуы керек;
4. Сайлау барынша әділ әрі ашық болуы тиіс. Сайлау процестерінде осы қағидаттарды іске асыру және сақтау үшін көптеген тәуелсіз бақылаушыларды тарту қажет. Бақылаушылардың, оның ішінде Аумақтық Сайлау Коммитетінің, Орталық Сайлау Коммитетінің жұмысына белсенді қатысуы сайлау қорытындысының әділдігінің кепілдік факторы болады. Фальсификацияның жолын кесу мақсатында дауыстардың тізімі және дауыс беру хаттамаларын бақылау және адал санау үшін біз тәуелсіз бақылаушылардың барлық топтарын қолдаймыз және өз өкілімізді тәуелсіз бақылаушы ретінде ұсынуды жоспарлап отырмыз;
5. Сайлау құқықтық салада, соның ішінде халықаралық деңгейде болуы керек. Сондықтан әр түрлі Үкіметтік Емес Ұйымдар мен партия өкілдерінің, соның ішінде

шетелдік ұйымдардың қатысуымен Тәуелсіз Exit pool өткізу алдағы сайлаудың басымдығы болуы тиіс;

6. Ағымдағы партияларға нақты сенім деңгейін анықтау үшін бюллетеньдердің дауыс беруге арналған жолына "Барлығына қарсы" деген позицияны енгізу қажет;

7. Әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікті түсіну, бұрмалаушылық фактілері мен «Сайлау туралы» заңды бұзушылықтарға және басқа нормативтік-құқықтық актілерге жол бермеу хабарламасына сайлау комиссиялары мүшелерінің қол қою рәсімін енгізу;

8. Сайлау өткізілгенге дейін кемінде 1 ай бұрын ашық көздерде барлық сайлау учаскелерінің тізімдері, олардың мекен-жайлары, комиссия мүшелері (УСК, АСК), сондай-ақ олардың Т. А. Ә. және партияға қатыстылығы көрсетілуі тиіс. Бұл ақпараттың құпия мәртебесі жоқ және сондықтан Қазақстан сайлаушыларының дауыстарын саналуы кімге тәуелді екенін білуге толық құқығы бар;

9. Сайлау кезеңінде сайлау процесіне қатысты тақырыптар бойынша интернет-сауалнамалар жүргізу мүмкіндігі ешкімге заңды шектеулер қоймауы тиіс;

10. ОСК сайлау қорытындыларын шығару кезінде олардың нәтижелерін Қазақстанның әрбір сайлау учаскесі бойынша жариялауға тиіс болады.

Сайлауға қатысу бойынша "НАQ" ұстанымы:

1. Қозғалыс сайлауды бақылау институтының дамуында қатысады және белсенді ықпал етеді;

2. Қозғалыс Exit poll тәуелсіз өткізуді ұйымдастыруға дайын екендігін мәлімдейді;

3. Қозғалыс, сайлауға бойкот жариялау біздің мемлекетіміздің дамуына алып келмейтін ұстаным деп санайды. Азаматтарды сайлау процестеріне тарту кез-келген қоғамның дамуына әкеледі. Сондықтан оларға қазақстандықтардың басым бөлігінің белсенді қатысуы біздің азаматтық қоғамдастығымыздың басымдығы болуға тиіс;

4. Қозғалыс сайлауға үгіт түрінде қатысатын қазіргі саяси партияларға ешқандай қолдау көрсетпейтінін мәлімдейді;

5. Қозғалыс «Ақылды дауыс беру» стратегиясын ұстанатын болады, тек өкілдері біздің Қазақстанды бүгінгі шындыққа, елдің өзін-өзі құрту жағдайына жеткізген партияны қоспағанда, дауыс преференциясы кез келген партияға беріледі. Біз үшін болашақта Мәжіліс пен Мәслихаттарда осы партия өкілдерінің ең аз депутаттық орынға ие болуы маңызды. Біз дауыс берудің тек осындай стратегиясы арқылы осы партияның мемлекет билігінің барлық салаларындағы үстем монополиясын жоюға қол жеткізе алатынымызға сенімдіміз.

Біз осы позицияда бірлескен ынтымақты білдіруіміз керек!

Біз басқа болашақты қалаймыз!

No NO! NO жоқнет!

Азаматтық қозғалыс " НАQ»

(Халыққа адал қызмет\ Истинное служение народу)

23.10.20